

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selauk* tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Nuran İmri
Şırnak Milletvekili

Türkiye'de ev işçisi olarak istihdam edilen göçmen kadınların çoğunun oturma ve çalışma izni bulunmamaktadır. Türkiye son yirmi yılda göç veren bir ülke olmakla birlikte aynı zamanda göç alan bir ülke konumuna dönmüştür. Göçmenlerin çoğunluğunun Orta Asya'dan gelen kadın olduğu gözlemlenmiştir. Göçmen kadınların kayıt dışı olacak şekilde ev işçiliği yaparak çalıştığı ve çalışma şartlarının hiçbir hukuki boyutunun olmadığı yapılan araştırmalarda ortaya çıkmıştır.

Göçmen kadın ev işçileri, yola çıkış anlarından itibaren kendi ülkelerindeki ve göç ettikleri ülkelerin güvenlik güçlerinin kötü muamelesi, insan tacirlerinin eline düşmesi, iş bulan araçlarının sömürüsü, işverenlerin suiistimali, Türkiye'deki ve çıkış ülkelerindeki halk tarafından ayrımcı ve etiketleyici muamele gibi göç ve emek süreçlerinin içerisinde barındırdığı problemlerle karşı karşıya kalmaktadırlar.

Türkiye'de göçmen sorununda özellikle ele alınması gereken konulardan biri de, göçün ve göçmen işçiliğin toplumsal cinsiyet boyutudur. Göç sürecinde göçmen kadınların sayısının artması ile özel önem verilmesi gereken bir araştırma alanına dönüştürülmelidir.

Türkiye'de son yıllarda artış gösteren göçmen işçi ölümlerinin çoğunun neden öldüğüne dair bir ibare bulunmamaktadır. Son altı yılda basında çıkan ölüm rakamlarına baktığımızda her yıl artış göstermiştir.

Yıllara göre baktığımızda basında ve kamuoyunda tespit edilen göçmen/mülteci iş cinayetlerindeki rakamlar şu şekildedir. 2013'te 22, 2014'te 53, 2015'te 67, 2016'da 96, 2017'de 88 ve 2018'de 108 göçmen mülteci işçinin yaşamını yitirdiği iddia edilmektedir.

Son altı yılda göçmen mülteci işçi ölümlerinin 400'ün üzerinde bir rakama ulaştığı ve çoğunun şüpheli ölümler olduğu iddia edilmektedir.

Türkiye'de çalışma izni başvuruları sürecini Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı düzenliyor; Uluslararası İşgücü Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından çalışma izinleri veriliyor. İşveren tarafından başvuru yapıldığı koşullarda bu kişilerin çalışma izinleriyle çalıştırılma olanakları var. Çalışma izinleriyle ve dolayısıyla da kayıtlı olarak, SGK primleri ödenerek çalıştırılmaları gerekiyor; fakat Türkiye'de denetim sorunundan kaynaklı her yıl onlarca göçmen işçi yaşamını yitirmekte ölümüne dair hiçbir bilgi alınmamaktadır.

AKP milletvekili Şirin Ünal'ın evinde 23 Eylül'de Özbekistanlı işçi Nadira Kadirova yaşamını yitirdi. Evde patronun silahını kullanarak yaşamına son verdiği iddia edildi; fakat Kadirova'nın ağabeyi ve arkadaşı olayın cinayet olduğunu iddia ettiler. Olayla ilgilenen savcı Nadira'yı ve tanık olarak dinlediği arkadaşını "fuhuş yapmakla" itham etti. Basında olayın taciz sonucu yaşandığı abisi ve tanık arkadaşları tarafından iddia edildi. Nadira'nın arkadaşı Niyazova Nadira'yı fuhuşa teşvik etmediğini iddia etti.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızın Türkiye'de son yıllarda yaşanan göçmen işçi ölümlerine dair bir araştırması olmuş mudur? Olmuş ise kaç tane göçmen kadın ev işçisi yaşamını yitirmiştir? Yaşamını yitirme sebepleri nelerdir?
2. Türkiye'de göçmen olarak kayıt dışı çalışan kaç işçi bulunmaktadır? Çalışma koşulları nelerdir? Bakanlığınızın buna dair bir bilgisi mevcut mudur?
3. Göçmen işçiler üzerindeki denetimler hangi yöntem ve nasıl bir periyodik sistemle yapılmaktadır?
4. Nadira Kadirova'nın yaşamını yitirdiği evde intihar ettiğine dair elde edilen veriler nelerdir?
5. Basında Nadira Kadirova'nın taciz edildiği iddiaları yer almıştır. Kadirova'nın otopsi işlemlerinde cinsel istismara dair bir bulguya rastlanmış mıdır?
6. Bir Milletvekilinin evinde yabancı uyruklu bir kadının, çalışma ve oturma izni olmadan çalıştırıldığı iddialarından haberdar mısınız?